

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
Dział 1. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach					
1. Istota udzielania pierwszej pomocy	wyjaśnić zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku.	- uzasadnić znaczenie udzielania pierwszej pomocy; - omówić zasady zabezpieczenia miejsca wypadku.	przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć.	- wyjaśnić znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia; - podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach.	- przedstawić rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy; - ocenić zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku.
2. Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	- rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia; - unikać narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo; - ocenić własne możliwości; - wezwać odpowiednią pomoc.	- omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika; - wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku;	- rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej; - podać przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy; - wskazać sposoby zabezpieczenia się przed	- wyjaśnić pojęcie „stan zagrożenia życia”; - rozpoznać potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym.	- uzasadnić, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych; - scharakteryzować poszczególne ogniwa

AUTOR: Bogusława Breitkopf

			zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej.		łańcucha ratunkowego; wskazać przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenie stanu zdrowia lub zagrożenia życia.
3. Ocena stanu poszkodowanych	- ocenić przytomność poszkodowanego; - ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); - udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło-żuchwa; - systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; - wzwać odpowiednią pomoc.	- rozpoznać u osoby stan zagrożenia życia; - wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; - postępować według poznanego schematu ratunkowego.	- omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika; - odwrócić na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność; - rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej.	- wymienić objawy utraty przytomności; - wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; - podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach.	- dowieść konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych - wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych.
4. Postępowanie	ocenić przytomność	postępować według	wyjaśnić mechanizm	wykazać związek	wyjaśnić rolę układu

AUTOR: Bogusława Breitkopf

podczas utraty przytomności i zasłabnięć	poszkodowanego; • udrożnić drogi oddechowe rękoścym czoło–żuchwa; • ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; • ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej; • wezwać odpowiednią pomoc.	poznanego schematu ratunkowego; • udzielić pomocy osobie omdlałej; • wymienić zagrożenia dla osoby nieprzytomnej.	niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika.	między utratą przytomności a zagrożeniem życia; • wymienić przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności.	nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych; • omówić zasady postępowania z osobą nieprzytomną.
5. Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	• rozpoznać czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak; • postępować według poznanego schematu ratowniczego; • wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej;	• wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą.	• wymienić najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • omówić uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia; • wyjaśnić pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”.	• opisać zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED); • wykazać wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej;	• uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • wymienić warunki i czynniki

	• wezwać odpowiednią pomoc.			• wymienić oznaki nagłego zatrzymania krążenia.	zapewniające resuscytację wysokiej jakości.
6. Ciała obce w organizmie	• wykonać na manekinie rękoczynny ratunkowy w przypadku zadławienia; • wezwać odpowiednią pomoc.	• zastosować poznany schemat ratunkowy; • wymienić przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci.	• wyjaśnić pojęcie i mechanizm zadławienia; • postępować według poznanego schematu ratunkowego.	• omówić schemat postępowania w przypadku zadławienia.	• uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia.
7. Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	• wymienić środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; • wyjaśnić zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych; • wykonać opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny; • posługiwać się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn;	• wymienić przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej; • opatrzyć rany kończyn chustą trójkątną; • zastosować podstawowe zasady opatrywania ran; • zastosować właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany.	• wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną; • omówić zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn; • wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej; • wykonać opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy	• wyjaśnić pojęcie rany; • wskazać zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się; • zaplanować wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku.	• uzasadnić konieczność opatrywania ran; • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.

	• bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne; • wezwać odpowiednią pomoc.		brzuszej.		
8. Tamowanie krwotoków	• wykonać opatrunek uciskowy; • zatamować krwotok za pomocą opatrunku; • wezwać odpowiednią pomoc; • bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne.	• wyjaśnić, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny; • opisać opatrunek uciskowy.	• ułożyć poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu.	• wyjaśnić pojęcia: „rana”, „krwotok”; • wyjaśnić, dlaczego silny krwotok zagraża życiu.	• wyjaśnić zagrożenie związane z silnym krwotokiem; • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.
9. Urazy kości i uszkodzenia stawów	• zastosować unieruchomienie obłożeniowe; • wezwać odpowiednią pomoc.	• stosować zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów.	• wykorzystać podręczne środki do unieruchomienia urazu.	• wyjaśnić pojęcie „złamanie”; • wymienić przyczyny urazów kostno-stawowych.	• wymienić przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy.
10. Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	• zademonstrować metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny; • wezwać odpowiednią pomoc.	• wyjaśnić, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach; • wymienić przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym	• scharakteryzować stopnie oparzeń termicznych; • omówić zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego.	• omówić skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka; • wyjaśnić pojęcie „oparzenie”.	• przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych

		uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci.			podczas lekcji.
11. Wpływ niskiej temperatury na organizm człowieka	• udzielić pomocy w przypadku odmrożenia miejscowego; • wezwać odpowiednią pomoc.	• wyjaśnić, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w odmrożeniach.	• omówić zasady postępowania w przypadku odmrożenia miejscowego; • wyjaśnić pojęcia: „odmrożenie”, „wychłodzenie”.	• przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji.	• scharakteryzować stopnie odmrożeń; • omówić skutki działania niskiej temperatury na organizm człowieka.
12. Postępowanie w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia	• rozpoznać stan poszkodowanego, sprawdzić czynności życiowe; • wymienić zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; • wezwać odpowiednią pomoc.	• rozpoznać u osoby stan zagrożenia życia; • przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji.	• udzielić pomocy osobie porażonej prądem; • omówić zasady postępowania w zależności od sytuacji urazowej.	• podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach; • wyjaśnić, jak należy udzielać pomocy podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem.	• rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.
Dział 2. Edukacja zdrowotna					

13. Zdrowie i czynniki je warunkujące	wymienić zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, a także wskazać te, które szczególnie często występują wśród nastolatków.	ocenić własne zachowania związane ze zdrowiem.	- odróżnić czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może mieć wpływu; - wyjaśnić wpływ stresu na zdrowie.	- omówić krótkoterminowe i długoterminowe skutki zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; - wyjaśnić zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym.	wymienić rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych.
14. Komunikacja interpersonalna	dobrać i zademonstrować umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa).	dobrać i zademonstrować umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie).	ustalić indywidualny plan działania uwzględniający rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej.	ustalić, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia, a także służące rozwojowi komunikacji interpersonalnej.	zaplanować rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej zachowania asertywne oraz negocjacje.
Dział 3. Bezpieczeństwo państwa					
15. Bezpieczne państwo	wymienić składniki bezpieczeństwa	wyjaśnić, co rozumie przez	wymienić i scharakteryzować	określić istotę problemu	podjąć dyskusję na temat

	państwa.	pojęcie „bezpieczne państwo”.	podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa.	bezpieczeństwa.	bezpieczeństwa państwa.
16. Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	orientować się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski.	wymienić czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski.	wymienić organizacje międzynarodowe i przedstawić ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.	omówić filary współczesnego bezpieczeństwa Polski.	omówić rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.
Dział 4. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń					
17. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	- rozróżnić poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; - omówić zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; - zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole.	- omówić sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu; - wskazać drogi ewakuacji w szkole.	- omówić rodzaje alarmów; - wymienić zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; - wyjaśnić zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego.	- omówić rolę różnych służb i innych podmiotów; - uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów; - omówić rodzaje alarmów.	- uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów; - uzasadnić przydatność znajomości sygnałów alarmowych.
18. Zagrożenia powodziowe	- wymienić przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi; - podać zasady	omówić znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym.	omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi.	uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych.	wyjaśnić, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice.

	postępowania w razie zagrożenia powodzą.				
19. Zagrożenia pożarowe	•scharakteryzować zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy; •rozpoznać i prawidłowo zareagować na sygnał alarmu o pożarze w szkole.	• omówić zasady zachowania się podczas pożarów; • omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych; • uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.	• wskazać w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnić swój wybór.	• wyjaśnić najczęstsze przyczyny powstawania pożarów; • uzasadnić celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej.	• uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice; • planować postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze.
20. Zagrożenia związane z działalnością człowieka	• wymienić przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka.	• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.	• omówić zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych.	• opisać rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka; • omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych.	• uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice.
21. Zagrożenia wywołane substancjami	•wymienić przykłady zagrożeń środowiskowych;	• opisać zasady postępowania w razie uwolnienia	• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia	• wymienić przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych	• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do

toksycznymi	opisać pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych.	niebezpiecznych środków chemicznych.	substancjami toksycznymi.	przez człowieka; zaplanować kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym.	zaleceń różnych służb i innych podmiotów; opisać miejsca eksponowania znaków substancji toksycznych.
22. Ewakuacja z terenu zagrożonego	wymienić przykłady zagrożeń środowiskowych mogących być przyczyną ewakuacji.	przedstawić obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji.	uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia.	- zaplanować ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej; - uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice.	omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w czasie prowadzenia ewakuacji z terenu zagrożonego.
23. Zagrożenia terrorystyczne	omówić zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.	przedstawić zasady zachowania się ludności w sytuacji pojawienia się grupy antyterrorystycznej.	omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.	uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice.	uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb biorących udział w zdarzeniu antyterrorystycznym.